

РЕШЕНИЕ

№ 1742

гр. София, 14.03.2016 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 49 състав,
в публично заседание на 14.12.2015 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Йорданова

при участието на секретаря Наталия Г Дринова, като разгледа дело номер **7610** по описа за **2015** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 87 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във вр. с чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс / АПК/.

Образувано е по жалба от Х. А. Ш., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.2, против Решение № 5682/15.07.2015г. на зам. председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на лицето е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорваното решение като е посочено, че същото е издадено в нарушение на материалния закон и процесуалните правила, както и в несъответствие с целта на закона. Твърди, че в разрез с правилото на чл.35 АПК, твърденията на Ш. не са ценени в тяхната последователност и цялост. Пропуска на администрацията да събере нужната информация и да отчете обясненията и възраженията на оспорващия във връзка със страха от преследване в страната на произхода му съществено е засегнало правото му на защита. В съдебно заседание жалбоподателят лично и чрез процесуалния си представител поддържа така подадената жалба на основанията посочени в нея. Твърди, че в Б. живее със дъпругата си, която има статут на бежанец. Моли оспорваното решение да бъде отменено изцяло като преписката бъде върната на административният орган за ново произнасане.

Ответникът по делото – Зам. председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, редовно уведомен, не изпраща представител и не изразява становище по същество на жалбата.

СГП редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по

същество на жалбата.

Административен съд – София град, Трето отделение, 49 състав, като разгледа приложените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало по молба за предоставяне на закрила до Д. при МС с вх. № 196/11.02.2015 г. от Х. А. Ш., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., кюрд по народност, вероизповедание: мюсюлманин – сунит, семейно положение – женен. На 11.02.2015г. е съставен регистрационен лист и е извършена проверка в системата Е., а молителят е запознат чрез писмени указания с превод за реда за подаване на молбата за процедурата, която ще следва, за правата и задълженията му, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. Личните му данни били установени въз основа на декларация по чл.30, т.3 от ЗУБ, тъй като лицето не е представило документ за самоличност /л.30-44 от делото/.

Х. А. Ш. е настанен в РПЦ – [населено място] с настанителна заповед № 3916/10.02.2015г. На същия е проведено интервю по глава шеста, раздел Ia от ЗУБ на 06.03.2015 г. /л.29 от делото/. Ш., с помощта на преводач е посочил, че е напуснал С. на 03.01.2015 г. нелегално за Турция, където останал 40 дни в [населено място]. После преминал нелегално в Б. с камион но бил заловен на ГКПП „Л.“. Твърди, че напуснал родината си заради войната и ДАЕШ.

С решение № Д./21.05.2015г. на оправомощен орган при Д. към МС е било образувано производство за предоставяне на статут в Република Б. на Х. А. Ш. / л. 27 от делото/.

В проведеното на 02.06.2015г. интервю, документирано с Протокол за проведено интервю рег. № УП 3940/02.06.2015г. молителят е заявил, че основна причина да напусне С. е военното положение там, тъй като обстановката била несигурна, имало отвличания, убийства и масов терор. Кварталът, където живеел в [населено място] бил под обсадата на Ф. „Ал Н.“, а в момента е под контрола на „ДАЕШ“. Като кюрд той чувствал, че животът му е застрашен, тъй като кюрдите са били подложени на изстребление от ислямистите. Декларира, че не му е оказвано насилие, не е членувал в политически партии, но е задържан и съден в държавата си на произход за престъпление, извършено от него. В резултат на това е излежал ефективна присъда от осем години. След излизането му от затвора по него са стреляли за отмъщение, но оцелял като по чудо. Този инцидент и основателния страх за живота му го накарали да се премести да живее в [населено място], надявайки се там да намери спокойствие. Там обаче обстановката около града се влошавала с всеки изминал ден, което го накарало да вземе решение да напусне С..

Съгласно справка № 01-1507/09.02.2015г. на директора на Дирекция „Международна дейност“, отдел „Информация за страни на произход и анализи“ на Д. за актуалната политическа и икономическа обстановка в С. било посочено, че „...Картата разработена от Коалиция за демократична С. – сирийско –американска опозиционна група за координация, показва, че ИД почти е удвоила територията, която контролира въпреки въздушните нападения, които започнаха миналата година....Сирийските войници и кюрдските сили за самоотбрана спряха настъплението на „Ислямска държава“ към сирийския [населено място], предаде Т. на 15 януари тази година. Бойците на ИД са нападнали с големи сили, но са били спрени. Властите засилиха отбраната на Ал Х. пред заплахата ИД да влезе в мултирелигиозния град,

където освен араби и кюрди живеят и християни и арменски общности, се допълва в съобщението....Боеве се водят и на подстъпите към К.....През последното тримесечие на 2014 г. състоянието на човешките права в С. се влошава още повече, се казва в годишния доклад на Министерство на външните работи на В..От началото на конфликта се смята, че най-малко 200000 души са убити, около 3,3 милиона сирийци са избягали в съседни страни, а 7, 6 милиона са вътрешно разселени“ / л.14-17 от делото/

На 25.06.2015 г. в Д. при МС постъпило становище на Д., в което било посочено, че агенцията възразява да бъде предоставена закрила на Х. А. Ш., тъй като същия представлява заплаха за националната сигурност/ л.18 от делото/.

В становище рег. № У./29.06.2015г. мл. експерт в РПЦ- Х. след преценка на свързаните с личното положение на чужденеца и с държавата на произход данни е обосновал извод, че искането за предоставяне на статут е неоснователно и предложил да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. А. Ш..

С решение № 5682/15.07.2015г. на зам. председателя на Д. при МС е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. А. Ш..

В хода на съдебното производство от жалбоподателя са ангажирани допълнително писмени доказателства, неоспорени от ответника – договор за брак / в легализиран превод от арабски на български език/, решение № 6534/07.08.2015 г. на зам. председателя на Д. при МС, с което на съпругата на жалбоподателя – Л. Х. Сейф А. е предоставен статут на бежанец, карта на бежанец на съпругата му,семеен паспорт №[ЕИК]/05.09.2014 г. / в легализиран превод от арабски на български език// л.71-74 и л. 98-107 от делото/. Жалбоподателят е ангажирал и гласни доказателства.По делото е разпитан свидетеля М. А. Д.. Същият е посочил в показанията си, че познава жалбоподателя от една година, тъй като е преводач. Знае, че в района където живее жалбоподателя освен араби живеят и кюрди, като идеологията на ислямистите била да изгонят всички кюрди и това била причината той да напусне страната си.Заявява, че познава жена му, но не може да каже дали същата е бременна.

Жалбоподателят с помощта на преводач е заявил в съдебно заседание, че причината да напусне С. е това, че по произход е кюрд, а ислямска държава повече от година напада кюрдите и ги избива. От семейството му също са избити роднини. Посочва, че поддържа и написаното в допълнителните молби, в които е посочил, че живее в Б. със съпругата си Л. Х. Сейф А., която била бременна.Посочва, че съпругата му вече има предоставен статут на бежанец.Моли да се отмени решението на зам.председателя на Д. при МС и да му бъде предоставена закрила.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с направените в жалбата оплаквания, доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт прави следните правни изводи:

Решение № 5682/15.07.2015г. на зам. председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, е съобщено на Х. Ш. с участието на преводач на 22.07.2015г. С оглед на горното депозираната пред съда жалба е подадена от надлежната страна, при наличието на правен интерес, в законоустановения срок по АПК, поради което същата се явява ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

По валидността на акта:

При извършване на задължителната проверка по АПК съдът констатира, че

обжалваният акт е издаден от компетентен орган, съгласно заповед № 03-51/22.01.2015 г. на председателя на Д. при МС / л. 12 от делото/, в законоустановената форма, поради което същият не страда от пороци, водещи до неговата нищожност.

По процесуалната и материалната законосъобразност на акта:

Спорен по делото е въпросът, дали по отношение на Х. Р. са налице предпоставките на чл.8 и чл.9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Възраженията в жалбата се свеждат до това, че административният орган не е събрал нужната информация и е отчел едностранчиво възраженията на оспорващия във връзка със страха от преследване в страната на произхода му, с което съществено е засегнато правото му на защита. Твърди, че по отношение на него са налице предпоставките на чл.8 и чл.9 от ЗУБ.

От съществено значение за предоставяне на статут на бежанец, съгласно ЗУБ и Ж. конвенция е съществуването на основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Преценката следва да е конкретна. Задължение на искащия убежище е да представи необходимите елементи за оценка на истинността на изброените факти и обстоятелства. След като достоверността на твърденията му бъде достатъчно добре установена, не е необходимо да се търсят детайлни потвърждения на изложените факти, съмненията следва да се разрешават в полза на искащия убежище, освен ако няма основателни причини това да не се прави. Фактите и обстоятелствата за целите на предоставянето на статут на бежанец следва да се оценяват в сътрудничество с молителя.

По смисъла на чл.8, ал.4 и ал.5 от ЗУБ, понятието „преследване“ е дефинирано като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтаряемост, като съгласно ал.5, действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, което би довело до извършване на деянията по чл.12, ал.1, т.1-3 от ЗУБ.

За да може да се квалифицират като преследване по смисъла на чл.8 от ЗУБ събитията, които са претърпени или представляват заплахата трябва да са достатъчно тежки, според тяхното естество или повторение, или да представляват сериозно посегателство на правата на човека, напр. живота, свободата или физическата цялост, или след преглед на всички елементи се установи, че те очевидно не позволяват на лицето, което ги е претърпяло, да продължи да живее в страната на произход, и се основават на една от причините за преследване по чл.8 – раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политически убеждения.

Понятието раса включва принадлежност към различни етнически групи. Като общо правило може да се приеме, че преследването е на расова основа, когато преследвачът възприема обекта на преследването като принадлежащ към друга расова група, различна от неговата, от което произтича действителна или въображаема разлика и това е мотивът на неговите действия. Понятието религия може да се разбира в широк смисъл и да включва теистични, нетеистични или атеистични вярвания. Преследването по религиозни причини може да приеме различни форми, от пълна забрана за практикуване на култа и религиозно образование, до тежки дискриминационни мерки

срещу лицата, принадлежащи към определена религиозна група. За да има преследване, нахърняването следва да бъде достатъчно тежко. Националност – това понятие не трябва да се разбира изключително в смисъл на гражданство, то може да означава и принадлежност към определена група поради културна или езикова идентичност или още чрез връзки с население на друга държава. Социална група – обикновено е съставена от лица от една и съща среда, които имат еднакви навици или еднакъв социален статус и пр. Опасенията от преследване на това основание може често да се пресичат с опасения от преследване по други причини, например раса, религия или националност.

Х. А. Ш. не твърди и не навежда каквито и да е доводи за преследване по отношение на раса, религия и националност, принадлежност към определена социална група.

Твърденията на жалбоподателя са, че не му е оказвано насилие, не е членувал в политически партии, но е задържан и съден в държавата си на произход за престъпление, извършено от него. В резултат на това е излежал ефективна присъда от осем години. След излизането му от затвора по него са стреляли за отмъщение, но оцелял като по чудо. Този инцидент и основателния страх за живота му го накарали да се премести да живее в [населено място], надявайки се там да намери спокойствие. Там обаче обстановката около града се влошавала с всеки изминал ден, което го накарало да вземе решение да напусне С.. Посочва също, че се страхувал за живота си и защото бил кюрд, но не посочва нито един конкретен факт за реално осъществено спрямо него преследване, а само свои субективни опасения за бъдещо такова. С оглед на горното съдът намира, че представените от кандидата факти и обстоятелства не представляват основание за предоставяне на бежански статут по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Разпоредбата на чл. 9 от ЗУБ предвижда, че хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отношение, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. На фона на така очертаната правна регламентация съдът намира, че по отношение на Х. А. Ш. правилно е посочено от решаващият орган, че са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Това безспорно се установява и от представените по делото Справка № 01-1507/09.02.2015 г., Справка № 01-7120/15.07.2015 г. и Справка № 01-8895/04.09.2015 г. на директора на Дирекция „Международна дейност“, отдел „Информация за страни на произход и анализи“ на Д. за актуалната политическа и икономическа обстановка в С..

Съдът счита, че при издаването на оспорваното решение са нарушени процесуалните правила и материалноправните разпоредби. На първо място административният орган неправилно е посочил, че относно молителя липсват предпоставки за предоставянето на статут на бежанец по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. Видно от представена молба по административната преписка от жалбоподателя с вх. № 1556/16.06.2015 г. до директора на РПЦ- [населено място], същия е поискал да бъде преместен в семейната

сграда на центъра заедно със съпругата му Л. Х. Сейф А. с ЛНЧ [ЕГН]/ л.19 от делото/. Административният орган не е събрал допълнително доказателства относно това дали жалбоподателят е бил женен за посоченото лице, от кога е женен, дали Л. Х. Сейф А. с ЛНЧ [ЕГН] е подала молба за закрила в РБългария и дали същата има предоставен или отказан статут на бежанец или хуманитарен статут. По делото са представени още доказателства от жалбоподателя, неоспорени по съответния ред от ответника, от които е видно, че Ш. е сключил брак с Л. Х. Сейф А.. Видно от представеното решение № 6534/07.08.2015 г. на зам.председателя на Д. при МС Л. А. е получила статут на бежанец / л.71-74 и л. 99-107 от делото/.

Ответникът по делото е мотивирал решението си, с което е отказал статут на бежанец и хуманитарен статут единствено и само с това, че е налице отрицателно становище от Д., че на лицето не следва да се предостави закрила, тъй като представлява заплаха за националната сигурност. Вярно е, че в представената административна преписка е налице такова становище на Д., като същото е издадено на основание чл.41, ал.1 от ЗДАНС. Съгласно тази разпоредба Държавна агенция "Национална сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в РБългария, като дава становища по молби за предоставяне на убежище, статут на бежанец, хуманитарен статут и временна закрила по Закона за убежището и бежанците, като това правомощие изрично е предвидено и в чл. 58, ал.7 от ЗУБ, при получаване на молба за предоставяне на особена закрила компетентните органи задължително изискват писмено становище на Държавна агенция "Национална сигурност". Това становище е част от едни сложен фактически състав, който не изключва задължението на административния орган да събере всички относими и допустими доказателства и да прецени това становище наред с всички приложени доказателства. Становището няма задължителен характер, а от представеното такова изобщо не е ясно защо чужденецът представлява заплаха за националната сигурност. Само по себе си, становището и липсата на доказателства в какво точно се изразява тази заплаха, не може да доведе до отказ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

Следва да бъде отбелязано, че съгласно разпоредбата на чл. 12 от ЗУБ / в актуалната му редакция към момента на издаване на процесното решение/, статут на бежанец не се предоставя на чужденец за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил деяние, което съгласно българските закони и международните договори, по които Република Б. е страна, е определено като военно престъпление или като престъпление против мира и човечеството, за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление от неполитически характер извън територията на Република Б., за когото има сериозни основания да се предполага, че извършва или подстрекава към действия, противоречащи на целите и принципите на Организацията на обединените нации, който се ползва от закрилата или помощта на органи или организации на Организацията на обединените нации, различни от Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и тази закрила или помощ не е преустановена и положението му не е установено съгласно съответна

резолюция на Организацията на обединените нации, по отношение на когото компетентните органи в държавата по неговото постоянно местоживеее са признали правата и задълженията, произтичащи от гражданството на тази държава. По силата на чл. 12, ал. 2 от ЗУБ, хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил някое от деянията по ал. 1, т. 1 и 3 или тежко престъпление от общ характер, както и когато е извършил извън територията на Република Б. престъпление, за което българският закон предвижда наказание лишаване от свобода, и е напуснал държавата си по произход единствено с цел да избегне наказателното преследване, освен ако това преследване застрашава живота му или е нечовешко или унижително.

В конкретният случай, административният орган не е събрал доказателства за това в какво се изразява заплахата за националната сигурност от страна на оспорващия като необсъждането на относими доказателства и неприлагането им към административната преписка, води до това, че решението е постановено при напълно неизяснена фактическа обстановка, което представлява нарушаване на процесуалните правила, а от там и на материално-правните разпоредби на ЗУБ и предпоставя отмяна на решението и връщане на личното дело на оспорващия за ново разглеждане. При това ново разглеждане, Зам.председателя на Д. при МС следва да извърши преценка по реда на чл. 73 от ЗУБ, съгласно която молбите за предоставяне на статут се разглеждат от Държавната агенция за бежанците, като най-напред се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут, като следва да проведе надлежно интервю с търсещия закрила с ясно поставени въпроси за причините за подаване на молбата, за нежеланието на оспорващия за завръщането му в страната на произход, да съобрази разпоредбата на чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. Следва също да събере допълнително информация от Д. в какво се изразява заплахата на търсещия закрила за националната сигурност, без да засяга поверителността на информацията и оперативния метод на събирането ѝ и въз основа на тях да извърши обоснована преценка съответства ли съдържащата се в данните информация на понятието „запаха за националната сигурност“ на плоскостта на чл. 12 от ЗУБ и съпоставима ли е със засегнатата правна сфера на чуждестранния гражданин. В този смисъл е и трайната практика на ВАС.

С оглед на горното съдът намира, че оспореното решение е незаконосъобразно и подлежи на отмяна. Тъй като естеството на спора не позволява решаването му по същество от съда, то личното дело на жалбоподателя следва да се върне на зам.председателя на Д. при МС за ново произнасяне при спазване на дадените указания за прилагането на закона с настоящото решение, като произнасянето следва да бъде в срока, визиран в ЗУБ.

Водим от горното и на основание чл. 90 от ЗУБ, вр. с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София – град, Трето отделение, 49 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 5682/15.07.2015г. на зам. председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на Х. А. Ш., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА личното досие на Х. А. Ш., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], на зам. председателя на Д. при МС за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария в 14 /четиринадесет/ дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: